

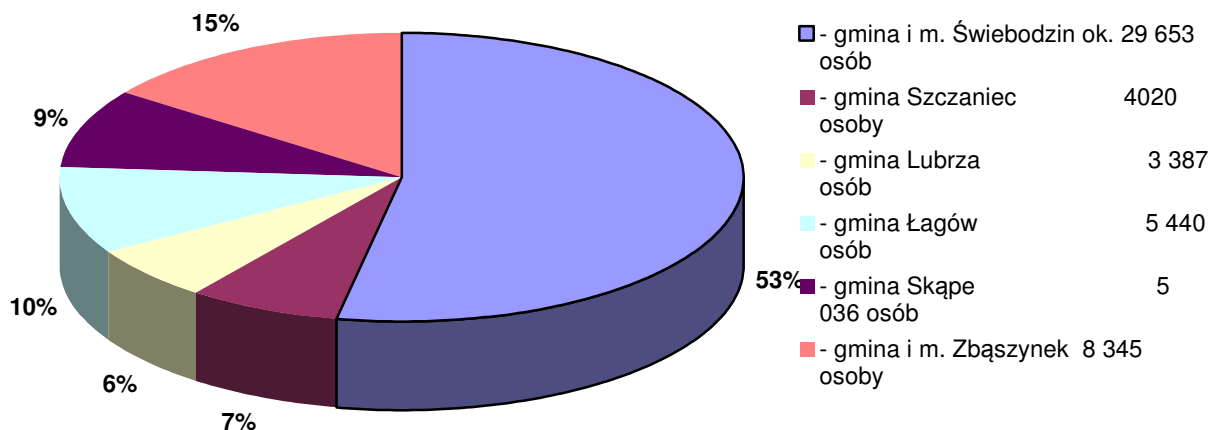
I. WSTĘP

Głównym celem działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie w roku 2008 zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej były realizowane zadania z zakresu zdrowia publicznego w powiecie, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, bezpieczeństwem zdrowotnym żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz kosmetyków, nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Obszar objęty działalnością Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Świebodzinie wynosił 937 km kw., który zamieszkiwało w roku 2008 średnio – 56 269 osób.

Zasoby ludzkie gmin przedstawiają się następująco:

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie realizował swoje zadania poprzez pracę działów problemowych, których wyniki pracy przedstawione zostały w osobnym zbiorze dokumentów stanowiących szczegółowe dane dla jednostki nadrzędnej merytorycznie - Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. oraz w niniejszym opracowaniu.

Epidemiologia:

Prowadzi działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną w zakresie chorób zakaźnych i chorób o cechach epidemii powodowanych warunkami środowiska a także poprzez postępowanie wyjaśniające w przypadku wystąpienia innych zatruc. Prowadzi także działania zmierzające do poprawy sytuacji epidemiologicznej zachorowań szerzących się drogą pokarmową, ustala źródła zakażenia, podejmuje działania zmierzające do przecięcia dróg szerzenia się zakażenia. Prowadzi nadzór nad nosicielami pałeczek duru brzuszego, osobami pokąsanymi przez zwierzęta oraz innymi zachorowaniami.

Ogólnie sytuację epidemiczną powiatu uznać należy za zadowalającą, co świadczy o prawidłowej działalności służby zdrowia jak też o poprawiającej się sytuacji epidemiologicznej.

W sposób ciągły sprawowany jest nadzór nad prawidłową realizacją programu szczepień ochronnych. Wykonana analiza poziomu uodpornienia populacji dzieci i młodzieży, podlegających obowiązkowym szczepieniom wykazuje zadowalający odsetek osób uodpornionych. Dla dzieci przybyłych z obszarów i innym profilu szczepień ochronnych proponowany jest indywidualny kalendarz szczepień realizowany przez lekarza rodzinnego. Utrzymanie wysokiego wykonawstwa szczepień obowiązkowych zależy jest od znacznego zaangażowania lekarzy rodzinnych i pielęgniarek szczepiących.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny prowadzi dystrybucję szczepionek do punktów szczepień w systemie obowiązkowym - bezpłatnie oraz nadzór nad prawidłowym ich wykorzystaniem. Nadzorujemy też przeprowadzanie szczepień zalecanych, które praktycznie prowadzone są przez lekarzy rodzinnych, a szczepionki nabywane są w aptekach. Szczepienia potrzebne przy wyjazdach do krajów egzotycznych są realizowane przez wyznaczone punkty szczepień /Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna/.

Prowadzony jest nadzór nad stanem sanitarno – technicznym pomieszczeń, w których świadczono są usługi medyczne, nad procesami dekontaminacji i sterylizacji sprzętu medycznego, dezynfekcji pomieszczeń oraz zakresem i technologią sprzątnia pomieszczeń z uwzględnieniem wymaganego stopnia czystości mikrobiologicznej. Szczególnym nadzorem obejmuje się oddziały operacyjne, położniczy, noworodkowy szpitala w Świebodzinie oraz gabinety stomatologiczne i zabiegowe lekarzy praktykujących prywatnie. Kontrole te przeprowadzono poprzez atestację urządzeń do dezynfekcji i sterylizacji, polecano stosowanie odpowiednich jakościowo i ilościowo środków dezynfekcyjnych oraz przez nadzór nad usuwaniem odpadów materiałów niebezpiecznych z działalności medycznej. Materiały i odpady medyczne usuwane są w sposób bezpieczny i odbierane przez odpowiednie zakłady utylizacyjne.

Podstawą prognozowania zapadalności na choroby zakaźne jest prawidłowo prowadzona statystyka medyczna. Wiarygodność tych prognoz i analiz zależy od lekarzy, którzy powinni zgodnie z ustawą o chorobach zakaźnych zgłaszać każde podejrzenie oraz wystąpienie choroby zakaźnej właściwemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu w ciągu 24 godzin od jego stwierdzenia.

Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna w Świebodzinie prowadzi punkt przyjmowania próbek materiału do badań laboratoryjnych w kierunku nosicielstwa bakterii

chorobotwórczych, które są transportowane do zbadania w laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Międzyrzeczu.

Sekcja Higieny Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku

W 2008 roku działalność Sekcji miała głównie na celu zapobieganie występowaniu zatrucia pokarmowych i innych możliwych zagrożeń związanych z żywnością. Nadzorem objęto również materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością oraz kosmetyki znajdujące się w obrocie.

W związku z priorytetowymi działaniami przyjętymi na rok 2007 nasilono działania kontrolne w obiektach o zasięgu globalnym, których działalność dotyczy znacznej ilości konsumentów tj.: hurtownie, supermarkety oraz w zakładach produkujących żywność łatwo psującą się, która jest najczęściej nośnikiem zanieczyszczeń mikrobiologicznych: wytwórnie lodów, punkty sprzedaży lodów (automaty do lodów) i ciastkarnie oraz punkty małej gastronomii, restauracje i bary znajdujące się przy trasach turystycznych. Kontrole te w szczególności obejmowały takie zagadnienia jak:

- stan sanitarno-techniczny obiektów,
- jakość zdrowotną żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu,
- prawidłowość znakowania w tym znakowanie żywności genetycznie zmodyfikowanej oraz suplementów diety,
- ocena jakości dozwolonych substancji dodatkowych i substancji pomagających w przetwarzaniu używanych do produkcji w piekarniach i ciastkarniach, oraz innych składników żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.
- ocena prawidłowości wprowadzania do obrotu suplementów diety,

Obiekty nadzorowano pod względem realizacji systemu kontroli wewnętrznej, w tym zasad GHP, GMP i systemu HACCP ze szczególnym uwzględnieniem ich dokumentowania dla potrzeb oceny wykrycia zagrożenia bezpieczeństwa żywności.

Opracowano i realizowano plan pobierania próbek żywności w zakresie urzędowej kontroli żywności i monitoringu oraz sporządzano stosowne sprawozdania w tym zakresie.

Pracownicy uczestniczyli w akcjach mających na celu wycofanie z obrotu środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej zgodnie z przekazanymi powiadomieniami w systemie RASSF. Zapewniono funkcjonowanie systemu RASSF w systemie ciągłym (poza godzinami pracy i w dni wolne od pracy) poprzez ustalenie osób odpowiedzialnych za podejmowane działania i opracowanie harmonogramu dyżurów. Podobne działania podejmowano w zakresie nadzorowania kosmetyków znajdujących się w obrocie w ramach funkcjonowania systemu RAPEX.

Aktualizowano systematycznie ewidencję zakładów objętych nadzorem w systemie SI Operator.

Współpracowano z innymi instytucjami i jednostkami kontrolnymi, zwłaszcza z Inspekcją Weterynaryjną w ramach zawartego porozumienia. Realizacja działań z zakresu bezpieczeństwa żywności wynikała głównie z następujących aktów prawnych:

- a) Ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia z dnia 25 sierpnia 2006 r. (Dz. U. Nr 171 poz. 1225),
- b) rozporządzenia nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie higieny środków spożywczych (Dz.Urz. UE L 139 z 30.04.2004r.,str.1),
- c) rozporządzenia nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności

z prawem paszowym i żywnościowym oraz regulacjami dotyczącym zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz.. Urz. UE L 165 z 30.04.2004, str 1)

Higiena dzieci i młodzieży

W roku 2008 działalność pionu higieny dzieci i młodzieży była ukierunkowana na eliminowanie czynników zagrażających zdrowiu dzieci i młodzieży.

Czynności kontrolne w pionie higieny dzieci i młodzieży obejmują szeroki zakres zagadnień mających na celu zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pobytu dzieci i młodzieży w placówkach. Prowadzono nadzór nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów i norm w następującym zakresie:

-stanu sanitarno – technicznego i sanitarno – higienicznego placówek i pomieszczeń.

- Oceny warunków pracy ucznia, które obejmują:
  - higieniczną ocenę rozkładów zajęć lekcyjnych;
  - ocenę dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów;
  - ocenę warunków zdrowotnych w pracowniach komputerowych w szkołach;
  - ocenę czynników fizycznych – oświetlenia wewnątrz szkoły/placówki światłem elektrycznym oraz temperatury wewnątrz pomieszczeń placówek oświatowo-wychowawczych.
- Oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych w pracowniach chemicznych.
- Propagowanie i prowadzenie ćwiczeń śródlekcyjnych i korekcyjnych.
- Kontrola bezpieczeństwa i higieny w czasie prowadzenia zajęć w-f w salach gimnastycznych, na boiskach szkolnych i sprawdzanie warunków do utrzymania higieny po tych zajęciach.
- Kwalifikowanie i bieżący nadzór oraz ocena przebiegu wypoczynku letniego i zimowego.

Negatywne oceny stanu sanitarno – technicznego placówek oświatowych przekazywane były władzom samorządowym. Adekwatnie do udzielanych instruktaży przekazywano osobom odpowiedzialnym za stan placówki odpowiednie broszury i opracowania.

Higiena miast i osiedli:

Dzięki realizacji uchwał rad gmin w sprawie zachowania czystości i porządku uzyskano znaczną poprawę stanu czystości miejsc pobytu ludzi. Na poprawę estetyki miast i wsi wpływa realizacja wymogów wynikających z obowiązującej ustawy o odpadach oraz obowiązków regulaminów utrzymania czystości i porządku w gminach opracowanych przez samorządy lokalne. Należy zwrócić uwagę na tzw. podrzucanie śmieci przy kontenerach. Spostrzega się narastające, znaczne zanieczyszczenie miejsc ustronnych w tym lasu przez odpady bytowe. Estetyka poszczególnych wsi powoli poprawia się. Gromadzenie i utylizacja odpadów niebezpiecznych obecnie została rozwiązana poprzez obecność na rynku firm odbierających te odpady oraz egzekwowanie tego obowiązku przez Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych. Stwierdzić należy, że 100% ścieków ze Świebodzina oraz 83% z powiatu usuwane jest przez wysokosprawną oczyszczalnię ścieków w Grodziszczu.

Powiat Świebodzin nadal pretenduje do miana zagłębia turystycznego. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny nadzoruje znaczną ilość hoteli, miejsc wypoczynku okresowego oraz obozów. Ich stan sanitarny w roku 2008 był zadowalający.

W nadzorowanych solariach, zakładach kosmetycznych, hotelach uległy znacznej poprawie warunki pod względem sanitarno – technicznym.

Zaopatrzenie w wodę:

Nadzór nad wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi nie uległ praktycznie zmianie w roku 2008. Prowadzony jest stały monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Mieszkańcy powiatu świebodzińskiego zaopatrywani są w wodę do spożycia z 84 wodociągów o następującej produkcji:

- < 100 m³/d z 68
- 100 - 1000 m³/d z 14
- 1000 - 10000 m³/d z 2

Nadzorowano także 2 baseny kąpielowe całoroczne oraz kąpieliska we wszystkich miejscowościach turystycznych powiatu.

Placówki służby zdrowia

Nadzorowano stan higieniczno sanitarny oddziałów N ZOZ w Świebodzinie i stwierdzono prawidłowe warunki przebywania tam chorych.

W Szpitalu w Świebodzinie otwarty w 2002 r Oddział Dializ utrzymywany przez firmę prywatną odpowiada wymaganym standardom, a działalność lecznicza m.in. skraca dojazd pacjentów na dializy.

Na tle tych zakładów jako wymagające poprawy pod względem technicznym oceniono część oddziałów w Wojewódzkim Szpitalu Neuropsychiatrycznym w Ciborzu, co w sposób zdecydowany pogarsza ocenę publicznych zakładów służby zdrowia o znaczeniu wojewódzkim.

W mniejszym stopniu zastrzeżenia dotyczą Lubuskiego Ośrodka Rehabilitacyjno Ortopedycznego w Świebodzinie, realizuje on sukcesywnie program poprawy warunków technicznych w oddziałach.

Analiza przeprowadzonych działań kontrolnych wobec niepublicznego sektora usług medycznych pozwoliła ocenić ich warunki higieniczno sanitarne jako poprawne.

Higiena pracy:

W roku 2008 działania pionu higieny pracy miały na celu konsekwentną realizację polityki egzekwowania od pracodawców bezpiecznych i higienicznych warunków pracy oraz środków zabezpieczających przed szkodliwym wpływem środowiska pracy. Prowadzono działania w zakresie profilaktyki chorób zawodowych, kontynuowano między innymi działania mające na celu ograniczenie lub zmniejszenie skutków narażenia pracowników na hałas. Ponadto kontrolowano podmioty gospodarcze wprowadzające do obrotu niebezpieczne substancje i preparaty chemiczne, w tym produkty biobójcze.

Szczególne uwagę zwrócono na kontrolę przestrzegania przepisów ustaw:

- o substancjach i preparatach chemicznych,
- o produktach biobójczych,
- o przeciwdziałaniu narkomanii,

Kontynuowano działania wśród pracodawców i pracowników dla zwiększenia świadomości z zakresu narażeń biologicznych.

Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna

Realizacja zadań oświatowo zdrowotnych znajduje swoje odzwierciedlenie w programach edukacyjnych oraz w działaniach akcyjnych organizowanych w ciągu roku. Wdrażanie wszelkich działań odbywało się poprzez szkolenia, narady organizowane dla koordynatorów i realizatorów programów. Nawiązywano współpracę z instytucjami samorządowymi. W roku 2008 prowadzono szereg interwencji środowiskowych o charakterze profilaktycznym

zarówno w zakresie odżywiania, chorób cywilizacyjnych i zakaźnych i warunków życia codziennego.

Nadzór Zapobiegawczy:

Dział ten pełni nadzór nad inwestycjami budowlanymi realizowanymi w powiecie, który pozwala na prawidłowe kształtowanie środowiska bytowania człowieka z uwzględnieniem ew. negatywnego wpływu budowanych obiektów na stan środowiska. Zajmował się egzekwowaniem wymogów sanitarnych na etapie lokalizowania, projektowania i przekazywania do użytku nowych i modernizowanych inwestycji. Ponadto dokonywano uzgodnień uwarunkowań środowiskowych inwestycji na terenie powiatu mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodziźnie jest członkiem Powiatowego Zespołu Reagowania Kryzysowego i działał w jego strukturach zgodnie z przyjętymi procedurami oraz zamierzeniami na 2008r.

W ramach prowadzenia nadzoru sanitarnego nad obiektami użyteczności publicznej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodziźnie współpracował z władzami samorządowymi, Inspekcją Nadzoru Budowlanego, Inspekcją Weterynaryjną, oraz Policją.

Szczegółowe dane o wynikach pracy w 2008 roku, poszczególnych działów merytorycznych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świebodziźnie zawiera dalsza część opracowania.

Ocena stanu sanitarnego zostaje przekazana Staroście Świebodzińskiemu oraz Radzie Powiatu w celu zapoznania się i wykorzystania jako ważny materiał pomocniczy w podejmowaniu decyzji na rzecz dalszej poprawy w zakresie zdrowia publicznego i bezpieczeństwa sanitarnego w powiecie.

Tekst oceny można także znaleźć na naszej stronie internetowej
www.wsse.gorzow/psseswiebodin

z poważaniem

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Świebodziźnie

p.o. mgr Arleta Miśkiewicz